

Debattartikel

Gemensamma kriser kräver gemensamma lösningar: Lärdomar från pandemin

Pandemin har brutalt avtäckt bristerna i våra beredskapssystem, särskilt vid gränserna. Det är hög tid att Norges och Sveriges regeringar sätter sig ner och enas om en gemensam strategi för att hantera framtida kriser och pandemier.

Sedan 1954 har Norden haft passfrihet, och den 162 mil långa gränsen mellan Norge och Sverige har praktiskt taget alltid varit öppen. Fram tills Corona-pandemin. Under hela 681 dagar övervakades broar, motorvägar och grusvägar av polis och militär.

Det nordiska samarbetet, som vi länge har ansett vara solid och äkta, visade sig vara skört när det utsattes för osynkroniserade åtgärder mellan våra länder. De som fick lida var vanliga människor och företag i gränsområdena. Men, kanske ännu viktigare: pandemin demonstrerade att tillit och samhörighet kan raseras blixtnabbt, både nationellt och lokalt.

Samarbetet måste förstärkas. Efter pandemin har vi ökat det lokala och regionala samarbetet längs gränsen. Nu måste vi även höja ambitionen på nationell nivå: Norge och Sverige måste finna en gemensam strategi för bättre hantering av framtida kriser.

I den nya antologin "Pandemin stängde gränsen" skildras effekterna av gränsstängningen av en rad kända skribenter, som representeras av riksdagspolitiker, smittskyddsexperter och Norges ambassadör i Sverige. Här finns också konkreta åtgärdsförslag riktade mot beslutsfattare i både Norden och EU. Vi behöver en standardiserad modell för krishantering vid gränserna, inklusive synkroniserade krisplaner och gemensamma övningar, men även avsiktsförklaringar som minskar risken för framtida gränsstängningar.

Vi behöver ett robust, sammankopplat och motståndskraftigt nordiskt samarbete – för allas trygghet. Nu när Sverige innehar ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet och är medlem i NATO, finns det en unik möjlighet att leda arbetet med att stärka vår gemensamma beredskap.

Vi höjde rösten för alla som bor vid gränsen under pandemin. Det var helt nödvändigt. Nu arbetar vi för att återuppbygga tilliten till att gränsen hålls öppen och att människor kan få tillgång till en större arbetsmarknad. Det hoppas vi också att våra regeringar kan medverka till.

Svinesundskommitténs arbetsutskott

Ordförande Linn Laupsa, (Ap) Halden kommune

Kent Hansson, (S), Strömstad kommun

Margrethe Motzfeldt (H), Sarpsborg kommune

Per Jonsson, (C), Bengtsfors kommun

Siv Henriette Jacobsen, (Ap) Østfold fylkeskommune

Louise Åsenfors, (S), Västra Götalandsregionen

Publicerad 7 maj 2024 Strömstads Tidning